

Zdravotnická informatika z pohledu technických norem ISO a EN

RNDr. Vratislav Datel, CSc.

Praha 26. dubna 2011

Co je technická norma ?

Technická norma je dokumentovaná úmluva obsahující technické specifikace nebo jiná podobná přesně stanovená kritéria důsledně používaná jako pravidla, směrnice, resp. jako definice charakteristických vlastností zabezpečující, že materiály, výrobky, procesy, služby apod. jsou takové, jaké se zamýšlelo, že mají být (např. formát kreditní, čipové či telefonní karty, protokol komunikace, politika poskytování služby).

Informační technologie mají bezesporu vývojové i produkční zázemí především v prostředí, které používá jako základní komunikační nástroj angličtinu. A tak je přirozené, že pro tytéž účely používá rovněž pojem **standard**, **standardizace**.

Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ) prosazuje používání termínů: mezinárodní norma, evropská norma, normalizace, normalizační atd. Termín **standard** se používá pro označení směrnic (předpisů) vydávaných různými konsorcií uživatelů a výrobců IT jako tzv. *de facto* standardy (např. DICOM) a termínem (*de jure*) **norma** označovat výsledky činností oficiálních normalizačních organizací.

Kdo vytváří technické normy ?

Nadnárodní, celosvětové organizace

ISO - International Organization for Standardization

IEC - International Electrotechnical Commission

ITU - International Telecommunications Union

Organizace působící na evropské úrovni

CEN - Comité Européen Normalisation

CENELEC - Comité Européen de Normalisation Eléctrotechnique

ETSI - European Telecommunications Standards Institute

Národní normalizační organizace

ANSI (U.S.A.), American National Standards Institute

BSI (U.K.), British Standard Institute

DIN (Německo), Deutsches Institut für Normung

SCC (Kanada), Standards Council of Canada

AFNOR (Francie), Association Française de Normalisation.

ÚNMZ, (Česká republika) Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví

Americké normalizační/standardizační organizace zabývající se bezpečností IT

IEEE - Institute of Electrical and Electronics Engineers

NIST - National Institute for Standards and Technology

Ostatní standardizační organizace

IETF - Internet Engineering Task Force

Základní všeobecné normy pro IT

Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ)
www.unmz.cz . V rámci ÚNMZ jsou vytvořeny technické normalizační komise, z nichž následující, kromě jiného, se zabývají problematikou elektronické výměny dat, e-byznysem: TNK 20 - Informační technologie a TNK 42 Výměna dat.

- Bezpečnost informačních systémů
<http://www.unmz.cz/files/normalizace/e-byznys/%C4%8CSN%20Bezpe%C4%8Dnost.pdf>
- Popis datových prvků
<http://www.unmz.cz/files/normalizace/e-byznys/Data.pdf>
- Výměna dat
<http://www.unmz.cz/files/normalizace/e-byznys/EDI.pdf>
- Softwarové inženýrství
<http://www.unmz.cz/files/normalizace/e-byznys/SoftIng.pdf>

Zdravotnická informatika v normách ISO a EN.

- ISO JTC 1

vydané	367
ve vývoji	25
zrušeno	437

- ISO TC 215

vydané	89
ve vývoji	34
zrušeno	11

- EN CEN TC 251

vydané	82
ve vývoji	26

Vybrané normy

ČSN ISO/IEC 11179 Registry metadata

*

ČSN EN 13606-1, 2, 3, 4 Komunikace elektronického zdravotního záznamu

ČSN EN ISO 15907-1, 2, 3, 4 Administrativní služby

ČSN EN ISO 21549-1-8 Data zdravotní karty pacienta

*

ISO HL7 verze 3 všechny části

ČSN ISO 9735 Elektronická výměna dat pro správu, sběr a dopravu (EDIFACT)

ČSN ISO 11073-1-12 Norma týkající se komunikace mezi počítačem a přístrojem (např. laptop, monitor krevního tlaku)

*

*

ISO 21000:2011 Harmonizované typy dat pro výměnu informací

ISO EC 21438:2010 Základní typy elektronického záznamu

ISO/TR 21549:2010 Směrnice - Bezpečnostní požadavky pro archívování elektronických zdravotních záznamů

ISO/TS 21527:2010 Identifikace poskytovatele

*

*

Zásadní normy

Elektronická zdravotnická dokumentace

Komunikace

Popis datových prvků

<http://eonline.unimz.cz>

Datový standard

Datový standard spočívá ve vybudování jednotné údajové základny ve zdravotnictví:

- jednotná terminologie
- sborníky datových prvků
- sborníky algoritmů

Takto vybudovaný datový standard zabezpečí srovnatelnost jednotlivých výkonů a tudíž objektivní hodnotitelnost fungování zdravotnictví.

Děkuji za pozornost